

strafbare handlinger ved tilsvarende møder i forbindelse med Danmarks EU-formandskab.

Spm. nr. S 2898

Til justitsministeren (22/8 02) af:

Line Barfod (EL):

»Vil ministeren redegøre for, hvorledes de gældende regler og praksis vedrørende inddrivelse af forskellige typer offentlig gæld forholder sig til forsørgerpligt og reglerne om særhæften og særråden for henholdsvis samlevende og ægtefæller?«

Svar (9/9 02)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Justitsministeriet går ud fra, at der med spørgsmålet henvises til den vurdering af skyldnerens betalingssevne, som blandt andet foretages i forbindelse med udlæg i penge (kontanter eller indestående på bankkonti) og ved lønindeholdelse for offentlige krav, jf. herved skatteinddrivelseslovens § 5, retsplejelovens § 509 og kildeskattelovens § 73, stk. 3.

Efter retsplejelovens § 509 (det såkaldte transgbeneficium) må der ikke foretages udlæg i ejendele, herunder penge, »der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem og en beskedent levemåde for skyldneren og hans husstand«. Efter kildeskattelovens § 73, stk. 3, 4. pkt. – som der generelt henvises til i bestemmelser vedrørende lønindeholdelse – skal der ved lønindeholdelse for skattekrav ligeledes overlades skatteyderen »det nødvendige til eget og familiens underhold«.

De familieretlige regler om særråden og særhæften indebærer, at en ægtefælle eller samlever som udgangspunkt ikke hæfter for den andens gæld til det offentlige. Det offentlige kan således ikke foretage udlæg i den ene ægtefælle eller samlevers ejendele for den andens gæld eller foretage lønindeholdelse hos den ene ægtefælle eller samlever for den andens gæld, medmindre dette er særligt hjemlet i lovgivningen, jf. f.eks. kildeskattelovens § 72, stk. 2, om subsidiær adgang til udlæg hos ægtefæller for skattekrav. Efter § 2 i lov om ægteskabets retsvirkninger har begge ægtefæller pligt til at bidrage til familiens

underhold. En tilsvarende »forsørgelsespligt« findes ikke for ugifte samlevende.

Domstolene har imidlertid flere gange fastslået, at disse regler ikke er til hinder for, at både en ægtefælle og en samlevers økonomiske forhold medregnes ved vurderingen af, om der ved udlæg og lønindeholdelse overlades skyldneren det nødvendige til eget og familiens underhold.

I en kendelse afsagt den 16. februar 1994 af Vestre Landsret i en sag, der drejede sig om lønindeholdelse for skyldigt underholdsbidrag, har retten således udtalt, at samleveren ved fastsættelsen af det beløb, som skal overlades (skyldneren), skal medregnes til familien, selv om de samlevende ikke har forsørgelsespligt over for hinanden. Landsretten godkendte således lønindeholdelsen på grundlag af oplysningerne om både skyldnerens og samlevers økonomiske forhold. I en anden kendelse afsagt den 25. marts 1991 af Vestre Landsret har retten ligeledes tiltrådt, at samleveren skal medregnes til »familien«. Landsretten bemærkede, at bestemmelsen i loven om inddrivelse af underholdsbidrag skal fortolkes på samme måde som retsplejelovens regler om udlæg, herunder i kontante penge, blandt andet løn, der kan gøres til genstand for udlæg. Også i denne sag udtalte landsretten, at samleveren skulle medregnes, selv om de samlevende ikke havde forsørgelsespligt over for hinanden.

I sager om gældssanering – der i vidt omfang er retningsgivende for andre betalingssevnevurderinger – følger det ligeledes af retspraksis, at der som udgangspunkt skal foretages en samlet opgørelse af hele husstandens indtægter og udgifter, når skyldnerens månedlige rådighedsbeløb fastlægges. I en kendelse afsagt den 17. november 1997 (Ugeskrift for Retsvæsen 1998, side 45f) fastslog Højesteret blandt andet, at dette også gælder for husstande, hvor parterne ikke er gift.

I øjeblikket ansætter Sø- og Handelsrettens skifteret det månedlige rådighedsbeløb, som skyldneren og dennes familie skal have til kost, tøj, fornøjelser mv., til 3.300 kr. for enlige og 6.000 kr. for par. Hertil kommer et tillæg på 1.300 kr. pr. barn under 18 år, som skyldneren forsørger. Det opstillede budget må dog ikke føre til, at afdragene på gælden overstiger skyldnerens egen nettoindkomst.

Justitsministeriet er ikke i besiddelse af nærmere oplysninger om administrativ praksis for betalingssevnevurderinger, der foretages ved inddrivelse af krav på andre ministeriers områ-